

Τι κρύβεται πίσω από τις Διαμαρτυρίες των Αγροτών;

Γεώργιος Οικονόμου

Δικηγόρος

Από την Μεσόγειο στην Νορμανδία, αγρότες κοπαδιών βοοειδών, αρνιών, κοτόπουλων και φυτών διαδηλώνουν έξω από τις νομαρχίες και ρίχνουν σανό σε φαστφουντάδικα. Στις 29 Ιανουαρίου έκλεισαν τους δρόμους που οδηγούσαν στο Παρίσι με τρακτέρ και μπάλες σανού. Η θέλησή τους ακλόνητη. Θα φθάσουν στο πικρό τέλος.

Ο θυμός τους κατευθύνεται περισσότερο στις Βρυξέλλες παρά στο Παρίσι. Οι κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν καταστήσει τις ζωές των αγροτών μίζερες, παρ' όλο που κατηγορούν και τους γραφειοκράτες στο Παρίσι επειδή εφαρμόζουν τους κανονισμούς με τόσο ζήλο.

Η γη τους παρακολουθείται από μη επανδρωμένα αεροσκάφη (drones). Δεν μπορούν ούτε να κόψουν τους φράκτες τους χωρίς άδεια. Εκείνο δε που τους εξοργίζει περισσότερο από κάθε άλλο είναι ότι καλλιεργούν οργανικά για αρκετά χρόνια τώρα, κερδίζουν λιγότερα χρήματα από πριν και παρ' όλα αυτά οι αρχές τους ενοχλούν και τους καταπιέζουν επί εβδομαδιαίας βάσεως.

Κάθε δύο ημέρες αυτοκτονεί και ένας αγρότης. Πολλοί αλλάζουν επάγγελμα.

Η επανάσταση δεν περιορίζεται στην Γαλλία. Σε όλη Ευρωπαϊκή Ένωση, οι αγρότες ξεσηκώνονται κατά των κυβερνήσεων τους και κατά των Βρυξελλών.

Ισπανοί γεωργοί ανακοίνωσαν στις αρχές Φεβρουαρίου ότι θα ενωθούν με το κίνημα διαμαρτυρίας λόγω της πνιγερής γραφειοκρατίας η οποία πηγάζει από τους Ευρωπαϊκούς κανονισμούς. Οι Βέλγοι αγρότες επίσης κινούνται.

Οι διαδηλώσεις άρχισαν στην Ολλανδία το φθινόπωρο του 2019 όταν περισσότερα από 2,000 τρακτέρ κατευθύνθηκαν στην Χάγη. Υπήρξε αυξανόμενη δυσφορία κατά των σχεδίων να περιορίσουν τις εκπομπές αζώτου, αλλά ο καταλύτης για τις διαμαρτυρίες των τρακτέρ ήταν η πρόταση ενός αριστερού βουλευτή να περιορίσει κατά το ήμισυ την κτηνοτροφία.

Στην Γερμανία, ο θυμός εξερράγη στα τέλη του Γενάρη όταν η κυβέρνηση του Olaf Scholz ανακοίνωσε σχέδιο να ακυρώσει φορολογική παραχώρηση για το αγροτικό ντίζελ. Ήταν το σημείο διάσπασης μιας βιομηχανίας που είχε απαυδήσει από τα «διοικητικά φορτώματα».

Πέντε χιλιάδες τρακτέρ οδηγήθηκαν στο Βερολίνο, για να παρελάσουν κατά της κυβερνήσεως που δεν είχε κανένα σεβασμό ή συμπάθεια του κλάδου της αγροτικής βιομηχανίας.

Οι διαμαρτυρίες στην Ρουμανία και στην Πολωνία είναι κατά του «άδικου ανταγωνισμού» από την Ουκρανία. Η Ρωσσία έχει θέσει φραγμό στις εξαγωγές Ουκρανικού σιταριού μέσω θαλάσσης στην Αφρική, και έτσι για να βοηθήσει τους Ουκρανούς γεωργούς, η Ευρωπαϊκή Ένωση το εισάγει χωρίς να επιβάλλει εισαγωγικούς δασμούς.

Την ίδια μνησικακία νοιώθουν και στην Γαλλία, κυρίως επειδή υπάρχει υπεραρκετός διοικητικός έλεγχος και πάρα πολύ άδικος ανταγωνισμός από την Ουκρανία.

Δεν είναι απλώς ο ανταγωνισμός από την Ουκρανία ο οποίος εκινητοποίησε τους Γάλλους αγρότες να στήσουν οδοφράγματα. Παράγουν μια μεγάλη γκάμα λαχανικών, αλλά οι τιμές υποσκάπτονται από άλλες χώρες τόσο εντός της Ευρωπαϊκής Ενώσεως όσο και εκτός. Οι Ισπανικές ντομάτες έχουν κατακλύσει την Γαλλική αγορά.

Ένα κιλό Γαλλικές ντομάτες κοστίζει €1 περισσότερο από ένα κιλό Ισπανικές ντομάτες επειδή η Ισπανική παραγωγή κοστίζει φτηνότερα. Δεν υπάρχει επάρκεια παραγωγής στην Γαλλία και υπάρχει ανταγωνισμός στα έξοδα παραγωγής αλλά και στην διαφορά των ημερομισθίων όπως αναφέρει το Γαλλικό Επιμελητήριο Γεωργίας.

Τα έξοδα παραγωγής για κοτόπουλα και για δημητριακά είναι επίσης χαμηλότερα στην Ουκρανία. Επίσης, οι μέθοδοι παραγωγής δεν υπόκεινται στις ίδιες αυστηρές προδιαγραφές όπως οι αγρότες της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

Το ίδιο συμβαίνει και με τους άλλους εκτός Ευρωπαϊκής Ενώσεως αγρότες με τους οποίους η Ευρώπη συναλλάσσεται όπως η Ζηλανδία και η Νότιος Αμερική.

Όλα αυτά τα ακαταλαβίστικα μέτρα είναι συνδεδεμένα με την πράσινη συμφωνία (Green Deal), η οποία παρουσιάστηκε το 2019 από την Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ursula von der Leyen. Σκοπός της είναι η Ευρώπη να καταστεί «κλιματικά ουδέτερη» μέχρι το 2050.

Η Επιτροπή εκαυχήθει ότι «θα μετέτρεπε το κλίμα και τις περιβαλλοντολογικές προκλήσεις σε ευκαιρίες» και έτσι να καταντήσει «την μετάβαση δίκαιη και να καλύπτει όλους».

Πολλοί γεωργοί ήσαν αντίθετοι από την αρχή. Το Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωργών (Global Farmer Network - GFN), μια ένωση/δίκτυο γεωργών από όλη την υφήλιο, συνόψισε το Green Deal ως το «σχέδιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως για να εξαλείψει τις μοντέρνες μεθόδους καλλιέργειας στην Ευρώπη».

Ήταν ένα μη ρεαλιστικό σχέδιο, ισχυρίστηκαν, που το επεξεργάστηκαν γραφειοκράτες χωρίς να ξέρουν την αγροτική βιομηχανία.

Ειδικότερα, εκριτήκαρσαν την στρατηγική «Farm to Fork Strategy» (Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο), η οποία υποτίθεται ότι προάγει πιο υγιεινή και περισσότερη διατηρήσιμη τροφή για την Ευρώπη από το 2030.

Στην επόμενη δεκαετία, οι γεωργοί υποτίθεται ότι θα περιορίσουν την χρήση προϊόντων προστατευτικών των φυτών κατά 50%, να περιορίσουν την χρήση λιπασμάτων κατά 20% και να μετατρέψουν το ένα τέταρτο της ολικής γεωργικής γης σε οργανικές παραγωγές. Υποτίθεται ότι τίποτα από αυτά δεν θα επηρεάσει το δείπνο μας! Αν είναι δυνατόν !!

Μεταξύ άλλων νομοθετημάτων που περιέχονται στο Green Deal είναι κανονισμοί για την μείωση των εντομοκτόνων, την βελτίωση της ευημερίας των ζώων και την αύξηση των χωραφιών που θα παραμείνει χέρσα.

Το να παραμένουν χωράφια χέρσα δεν είναι καινούργια απαίτηση. Κατέστη υποχρεωτική το 1992 ως μέρος της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Common Agricultural Policy - CAP) έναντι πληρωμής. Ετέθηκε σε

εκκρεμότητα το 2008 και μετά επανεισήχθηκε πέρυσι. Για φάρμες μεγαλύτερες από 10 εκτάρια, 4% του καλλιεργήσιμου αγρού υποχρεωτικά τίθεται ή χρησιμοποιείται για βιοποικιλία. Μερικοί περιβαλλοντολόγοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση επιθυμούν το ποσοστό για που μένει χέρσο να αυξηθεί στο 10%.

Οι γεωργοί καταγγέλλουν το μέτρο αυτό ως μη πραγματοποιήσιμο, χρησιμοποιώντας το ως επιπλέον μαρτυρία ότι οι γραφειοκράτες των Βρυξελλών δεν εκτιμούν την βιομηχανία τους. Ένας χέρσος αγρός δεν μετατρέπεται σε λιβάδι γεμάτο λουλούδια. Μετατρέπεται σε μονοκαλλιέργεια χορταρικών που χρειάζονται τακτική συντήρηση, που στοιχίζει σε χρόνο και προσπάθεια, δεν έχει όμως οικονομικό όφελος.

Δεν είναι έτσι τα πράγματα απαντά η μη κυβερνητική οργάνωση *Générations Futures*, και ισχυρίζεται ότι αυτοί οι χέρσοι αγροί θα είναι χρήσιμοι στο μέλλον.

Όμως οι κατ' επάγγελμα αγρότες περιγράφουν την άποψη αυτή ως γελοία. Ποιος ο λόγος να μην καλλιεργείται τόση γη. Ο σκοπός της γεωργίας είναι να παράγει.

Οι αντίπαλοι της Γαλλικής γεωργικής βιομηχανίας αναφέρουν τα χρήματα που παίρνουν ως επιδοτήσεις από το CAP. Ένα σύνολο €53.7 δις επληρώθηκε τον περασμένο χρόνο από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το μεγαλύτερο μέρος - €9,5 δις - επληρώθηκε στους Γάλλους αγρότες. Λειτουργικές επιδοτήσεις €8.4 δις διανέμονται σύμφωνα με τον αριθμό των στρεμμάτων και των ζωντανών που κατέχει ο καθένας. Το υπόλοιπο €1.1 δις πληρώνεται ανάλογα με το τι παράγει ο καθένας.

Δεν είναι όμως τόσο απλό. Ο επιχορηγήσεις διανέμονται στους γεωργούς που συμμορφώνονται με τους μυριάδες κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πολλοί ερασιτέχνες γεωργοί δεν μπορούν στην πράξη να συμμορφωθούν επομένως δεν παίρνουν τις επιδοτήσεις.

Σήμερα η γεωργική βιομηχανία έχει να κάνει περισσότερο με χαρτιά παρά με την γεωργία. Οι γραφειοκράτες κυνηγούν τους γεωργούς, κυρίως στην Γαλλία. Οι κανονισμοί με τους οποίους είναι υποχρεωμένοι να συμμορφώνονται είναι οι πιο αυστηροί στην Ευρώπη.

Τα χωράφια τους «ελέγχονται» από μη επανδρωμένα αεροσκάφη για το αν συμμορφώνονται με τις νέες οδηγίες για το περιβάλλον. Πέρυσι υποχρέωσαν πολλές γεωργικές περιοχές να περιορίσουν την χρήση νερού κατά 30% και επίσης το Παρίσι εδυσκόλεψε την ασφάλιση των προϊόντων. Η συμμόρφωση έχει καταστήσει εφιάλτης λόγω της διοίκησης, λένε οι εν ενεργεία αγρότες.

Οι διαμαρτυρίες των αγροτών έχει παγιώσει την αίσθηση στην επαρχιακή Γαλλία ότι το Παρίσι και οι Βρυξέλλες επιθυμούν να ξεριζώσουν τον τρόπο ζωής τους. Η αποβιομηχανοποίηση ήταν καταστρεπτική για την αγροτική Γαλλία και η γεωργία η μόνη βιομηχανία που έχει απομείνει. Εάν καταστραφεί και αυτή τι θα απογίνει "la belle France"; Η διαμάχη είναι μεταξύ της πόλης και της υπαίθρου.

Οι γραφειοκράτες που διατυπώνουν τους κανόνες και που τους εφαρμόζουν δεν προέρχονται από την ύπαιθρο. Είναι άσχετοι δημόσιοι υπάλληλοι.

Πολλοί από αυτούς που κλείνουν τους δρόμους ισχυρίζονται ότι το κάνουν επειδή δεν έχουν τίποτα να χάσουν. Αγωνίζονται για τη συντήρησή

τους και τον τρόπο ζωής τους. Δεν είναι άνθρωποι του Μακρόν. Πριν από έξι χρόνια οι επαρχίες εξηγέρθησαν και κατευθύνθηκαν στο Παρίσι φορώντας τα κίτρινα γιλέκα τους για να διαμαρτυρηθούν κατά του νέου φόρου στα καύσιμα.

Ο τότε κυβερνητικός εκπρόσωπος Benjamin Griveaux κοιτάξε αφ' υψηλού «τους ανθρώπους αυτούς που καπνίζουν και οδηγούν αυτοκίνητα ντίζελ» και εδήλωσε ότι «αυτή δεν είναι η Γαλλία του 21^{ου} αιώνα».

Όμως, είτε μας αρέσει είτε όχι, είναι η Γαλλία του σήμερα. Το ερώτημα είναι, και όχι μόνο στην Γαλλία αλλά και σ' όλη την Ευρώπη, πως η πολιτική ελίτ θα αντιμετωπίσει αυτή την «γεωργική επανάσταση»;

Η von der Leyen εсуζήτησε την κρίση αυτή στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις Βρυξέλλες στα τέλη του Γενάρη/αρχές Φεβρουαρίου, με τους ηγέτες των 27.

Έξυπνα φερόμενη ανάβαλε την συνεδρίαση για μετά τις Ευρωεκλογές και έχει δηλώσει ότι θα είναι και πάλιν υποψήφια για την Προεδρία της Κομισιόν.

Εν τω μεταξύ ο αναβρασμός και οι διαμαρτυρίες συνεχίζονται σε όλη την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδος και λύση που να ικανοποιεί τους αγρότες δεν φαίνεται να υπάρχει.